

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 56.

Brasiovu 31/19 Iuliu

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania'a.

Nr. 144—1872.

ANUNCIU.

Conformu conclusiunei luate in siedinti'a III. a adunarei gen. a Asoc. trans., tiente la Fagarasiu in 7—8 Augustu 1871: adunarea gen. a Asoc. trans. pentru anulu cur. 1872, se va tiente la Sasu-Sebesiu Luni si Marti in 5—6 Augustu (adica nu in 6—7 Augustu, cum din er6re s'au indusu in protocolulu adun. gen.) dupa cal. nou 1872.

Ceea ce prin ac6st'a conformu §§-loru 14, 21 si 25 din statutele Asociatiunei, se aduce la cunoscienti'a publica.

Sibiu, in 4 Iuniu 1872.

Dela presidiulu Asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Iacobu Bologa,
vice-presied.

I. V. Rusu,
secr. II.

Votulu separatu

alu dlui secret. ministeriale Ladisl. Vaida, c6 membru comisiunei esmise din conferinti'a nationale in Alb'a Iulia in 27 Iuniu 1872.

(Capetu.)

Dupa ce — incatu -mi au liertatu impregiurarile si scurtimea timpului — dej6 amu desfasuratu motivele mele, din cari a-si tiente primirea proiectului minorit6tei comisiunei de f6rte daun6sa causei n6stre nationale; dupa ce amu spusu si acele puncte de vedere, din cari nici proiectulu maiorit6tei (pe care alt-cum in principiu lu partinescu — nu lu tiente in form'a sa presenta de corespunditoriu scopului: acum mi se cuvine a spune si propri'a mea opiniune modesta.

Mi lieu volia, d6ra cu profundu respectu a declar6, ca dupa parerea mea — basata pre argumentele sub I si II insirate — prea on. conferintia, ar' av6 dupa unu 6re-care preambulu, cam in sensulu preambulu din proiectulu maiorit6tei a decret6 numai urmat6riile:

„Conferinti'a nationale romana, recomanda, c6 toti alegatorii romani din Transilvani'a se partecipeze la alegerea deputatiloru dietali, d6r' voturile lor se si le d6 numai la atari candidati romani — de stare catu se p6te de independente, intru a caroru zelu nationalu, patriotismu si alte cualitati recerute dela unu ablegatu dietalu, potu av6 deplina incredere, si cari candidati inainte de alegere voru d6 in scrisu, unu reversalu de urmatoriulu cuprinsu:

„Eu subscrisulu candidatulu alu romaniloru din cerculu electoralu N. N. me oblegu sub cuventulu de on6re, ca de voliu fi alesu de deputatu dietalu, in calitatea ast'a nu voliu face nici unu pasiu, pana nu se va tiente una conferintia generale, s6u congressu nationalu compusu pre basea alegerei romaniloru ardeleni, si pana ce ast'a nu va statorf unu programu nationalu.“

„De programulu astfelu statorindu, me oblegu serbatoresce a me tiente strictu; 6ra d6ca cumca acelu programu nu ar' consun6 cu convingerile mele politice, atunci me oblegu a depune manda-

tulu de deputatu indatu, fara a fi facutu vreo functiune c6 atare.“

Asta modalitate de procedere amu fostu propus6 eu inca de multu si intr6 siedintia a comitetulu centralu nationalu din comitatulu Cosiocnei, tiente in Clusiu, unde a si fostu acceptata, si nici sub-comitetele, nici f6iele n6stre publice nu au avutu nici una observare in contra-i. —

Ast'a modalitate me incumetu a o recomand6 si prea on. conferintie acum.

Dupa contestulu acestui proiectulu alu meu candidatulu romanu inainte de alegere se deobleg6 in scrisu, de va fi alesu, ca nu va face nici unu pasiu in calitatea sa de deputatu, ci va astepta defigerea programulu nationalu prin unu congressu compusu pre basea alegerei, si se va tiente strictu de programulu astfelu statorindu, s6u va abdice indatu.

Cumca se se deoblege candidatulu la strict'a tiente de programulu nationalu statorindu, ast'a o tiente de una necesitate inevitabile, fiinduca numai asia potemu staveri in procederea deputatiloru nostri alegundi una tiente corespunditoria intereselor natiunei si solidaria.

Cumca se se deoblege chiaru prin unu reversalu in scrisu, ast'a, ce e dreptu, nu o tiente de absolutu necese, pentruca se p6te presupune, ca candidatii c6 6meni de on6re, voru tiente parol'a data si de nu voru d6 aceea chiaru in scrisu, d6r' amu propusu-o, pentruca asia oblegamentulu lor va fi si mai solemn si mai claru, si pentruca eventualmente pentru unii dintre ei ar' pot6 servi de unu felu de povatia. Apoi candu in relatiunile vietiei in t6te dilele vedemu ecsemple, cumca inca si in cause relativmente minutiale se facu felu de felu de scrisori de invoie6, contracte, politie, reversale etc.; si intre 6menii celi mai de omenia: nu pricepu, ca cum s'ar pot6 semti atensu in susceptibilitatea sa macaru care candidatulu prin una atare precautiune intr6 cauza atatu de moment6sa.

Poftirea — dela candidati — a unu atare oblegamentu, si inca inainte de alegere, cu atatu e mai motivata, pentruca, dupa obiceiulu comunu, flasce-care deputatu rostesc, s6u citeste programulu seu, c6 se audia alegatorii, ca 6re consuna acelu cu convingerile lor, c6 se nu lu al6ga, d6ca nu consimte cu densii; apoi acelu programu se publica (deci devine scrisu, ba chiaru tiparitu) in foiele publice, — ce e si de lipsa: pentruca dupa alegere nu mai potemu cere unu atare oblegamentu si dupa lege nici i potu d6 una instructiune.

Incatu pentru tiente unu congressu, asta o tiente cu atatu mai necesaria, pentruca — pre semne — noi aici nu vomu compune unu programu detaliatu, ce, vedi bine, ar' recere si mai multu tempu; apoi, pentruca: de si suntemu in frumosu numeru adunati, d6ra totusi nu suntu reprezentate t6te tienteurile Ard6lului; ba celi mai multi dintre noi reprezentamu numai pers6n'a n6stra, si asia nici nu amu pot6 fi destulu de siguri, ca de amu statorf unu programu intregu, 6re fire-ar' acelu acceptatu de intr6g'a natiune?*)

*) Acum, dupa ce s'a primitu proiectulu minorit6tei, tiente unu congressu nationale cu atatu

Pentru c6 unu congressu se fia intru adeveru corespunditoriu recerintelor — precum amu amentitu in proiectulu meu, — trebe se fia compusu pre basea reprezentatiunei poporului, adica prin alegeri. — Buna-6ra: ar' conchiam6-o Escel. SS. dd. metropolitu romani pre basea unei efectuabile metode de alegere intru atare tipu compusa in cointielegere cu celialti patru barbati de incredere, cumca apoi acelu congressu se p6ta fi privitu de adeverat'a reprezentatiune a natiunei romane din Transilvani'a.

Deputatii dietali alegundi si in casu, candu nu ar' fi alesi pentru congressu, ar' fi de doritu se fia in acelu totu de facia. Altmintrelea ar' fi f6rte cu scopu, d6ca cestiunea, ca in ce modu se fia compusu congressulu, ar' desbete-o pre calea publicit6tei, f6iele n6stre nationale.

Mai amu se insemnu, ca din acelu respectu, c6 congressulu se nu precipiteze conclusiunile sale din scurtimea timpului, a-si dori, c6 acelu dupa trebuintia se tiena si 3 dile, si ca ast'a se fia publicata in convocatoriulu respectivu.

Dupa umilit'a mea opiniune — d6ca prea on. conferintia ar' prim6 modalitatea recomandata prin mene: una resolutiune in sensulu proiectulu meu concepienda, ar' fi sustienutu — ba d6ra inca si mai tare si cu mai multa precautiune, — t6te ce suntu adeveratu folositorie in proiectulu maiorit6tei comisiunei, si chiaru asia de pucinu s'ar pred6 vr'unu dreptu; in se s'ar delatur6 printr'ensulu: totu ce este in proiectulu maiorit6tei respective — care — precum amu avutu on6re a desfasur6 sub II — ar' pot6 (prin caderea candidatiloru romani la alegere), d6 ansa la interpretatiuni sinistre, totu ce ni ar' mai mar6 pedecile reusirei cu alegerea candidatiloru romani, s6u ce numai c6 una pedeca ar' st6 eventualmente in calea unei transactiuni amicabile cu natiunea maghiara.

Sum convinsu, ca d6ca prea on. conferintia ar' prim6 proiectulu meu (adica modalitatile recomandata de mene, precum ar' fi de modificatu proiectulu maiorit6tei), atunci si restaurarea solidarit6tei cu multu mai liusioru ne va succede. — Prin modalitatea unei procederi in sensulu de mene aratatu si proiectatu, nici unu deputatu alesu n'ar pot6 prin tiente sa compromite caus'a nationale, inca si de ar' vrea — ce alt-cum nici nu presupunu —; d6ca totusi ar' face in contra reversalulu seu, atunci a abusatu cu increderea alegatiloru sei, si prin ast'a ar' incet6 eo ipso a mai fi privitu de mandatariulu adeveratu alu alegatiloru romani. — Deputatii voru astepta a casa pana ce congressulu le va statorf programulu. — De va otar6 congressulu se m6rga la dieta, voru merge, de nu, nu.

D6r' si pana ce congressulu va fi conchiamatu, deputatii, — de si nu c6 atari, d6r' c6 unii, cari se bucura de increderea poporului romanu, — potu eventualmente face cu alti barbati de incredere servitia bune natiunei n6stre, intrandu in negociatiuni cu regimulu si cu conducatorii fruntasi spre a mi-diulo6f una apropiare.

Aceste negociatiuni nu ar' trebui apoi se se intrerumpa curendu, ci se se continue cu tenacitate vengio6sa, si se m6rga in concesiuni e mai neincungiurabile, cu catu ca natiunea a remasu sfasiata in d6ue partite. — L. V.

pana la acele otara, dela cari mai de parte a merge, onórea nationale si respectulu intereselor vitali ale natiunei nu mai ar' permite a pasi.

Congresulu ar' fi de a se convocá atunci, candu in aceste incercari de impaciuire, amendoué partile negociatíorie voru fi disu vocea loru ultima.

Din partea nóstra, congresulu desmemoratu, ar' fi chiamatu apoi, cá dupa una desbatere seriósa se primésca respectivele puncte de complanare, séu se faca reflexiuni negative, componendu si programulu despre tienst' a ulterióra a natiunei si a deputatiloru romani. —

Dupa tóte aceste, venu acum a multiamí de nou prea on. conferintia nationale pentru increderea cu carea m'a onoratu, binevolendu a me alege intre membrii comisiunei.

Precum momentuositate a cestiuinei, asia si aceea impregiurare, ca din caus'a divergentiei opiniunei mele amu fostu constrinsu a votisá in contra atatoru frati prea stimati: m'a deobligatu a desfasiurá motivele mele mai pre largu, de si totusi nu amu potutu tocma asia de pre largu, precum a-si fi doritu.

Declaru, ca, precum stimediu opiniunea atatu a minoritatei, catu si cea a majoritatei, neavendu nici catu de pucina indoióla, ca aceli m. on. confrati, cari o sustienu, o facu acest'a dupa convingerea loru cea mai sincera: asia si eu me tienu firmu de opiniunea mea desfasiurata, si me rogu, cá in totu casulu aceea cá unu votu separatu alu meu se se liè la protocolu.

Alb'a Iulia, 27 Iuniu 1872.

Cu profundu respectu

Ladislau Vajda,
membru comisiunei esmise.

Braslovu 30 Iuliu 1872.

Fratii nostri din muntii apusani au datu la actulu de alegere una resolutiune, care contine baza passivitatei in lupt'a politica. Ea suna asia:

Resolutiunea

alegatoriloru romani din Abrudu, Corn'a si Rosi'a luata la actulu alegerei de deputatu in 4 Iuliu 1872.

a) Considerandu, ca natiunea romana cá cea mai vechia in Transilvania, mai inainte de a fi tractatu cu stapanii situatiunei, singura a formatu individualitatea politica a terei, ducundu unaviétia de statu in usulu eschisivu alu tuturoru drepturiloru si institutiuniloru de statu politice si nationali;

b) considerandu, ca baza corelatiuniloru de dreptu alu natiunei romane facia cu natiunea maghiaro-secuia o forméza cunoscutulu contractu bilaterale la drepturi egali in decursulu mai multoru seculi faptualminte ecsercitate;

c) considerandu, ca scapatarea natiunei romane la starea presente, si scoterea ei din drepturile publico-politice — martora ne este istoria, acelu archivu alu documenteloru desvoltarei societatei civice — nu s'a intemplat prin nici una cauza data de natiunea romana;

d) considerandu, ca natiunea romana nici unadata n'a abdisu de individualitatea sa politica, si de drepturile ei de statu, caus'a starei desolate, in care se afla prin urmare nu este alta, decatu perfidi'a si forti'a, care nu suntu cause juste si admisibili;

e) considerandu, ca baza corelatiuniloru de dreptu ale natiunei romane facia cu celelalte natiuni, cá unu actu bilaterale, unilateralu, fara concursulu, si spre daun'a natiunei legalminte si in modu validu dupa nici una teoria de dreptu nu s'a potutu altera si schimba;

f) considerandu, ca dreptulu publicu de statu, si dreptulu europeanu alu popóloru nu cunósce teori'a prescriptiunei — dreptu ce reclamarea continua a natiunei romane pentru repositiunea in drepturile sale avitice de statu si nationali prin articlu de lege din 26 Octobre 1863 adusu, sanctionatu si promulgatu dupa tóte formele constitutionali au scosu resultat, care de sl in modu neconstitutionalu suspendate, déra la care natiunea romana tiene

si nu va inceta a tienst' nici odata, reclamandu activarea drepturiloru ei recunoscute;

g) considerandu, ca dreptulu alegerei este dreptulu celu mai eminente de statu alu fiacarui cetatianu, prin care concurge si influintiaze la afacerile publice, déra chiaru pentru aceea, fiinduca alegerea presente se intempla pe baza unei legi electorale, care preste aceea, ca in felulu seu este unica, déra la care natiunea romana n'a confaptuitu si pe baza aceleia din punctulu seu de vedere, fara vatamarea drepturiloru proprie la afacerile publice nici nu póte confaptui;

h) considerandu, ca alegerile au de a se face pentru unu parlamentu, la care natiunea romana, care tiene la autonomia Transilvaniei si continuitatea sa de dreptu, fara de a altera baza dreptului seu deja cunoscutu, fara de a-si inchide usi'a dupa sene si a-si taia calea pentru delaturarea nedreptatiloru ce o apasa si vindecarea raneloru ce i consuma corpulu nationalu politicu, nu póte lua parte;

Din acestea si alte consideratiuni, subscriii alegatori de nationalitate romana din municipiulu Abrudu, Corn'a si Rosi'a, de si din anima dorescu restaurarea ecuilibrului politicu conturbatu prin diverginti'a nisiuntieloru in acestu tempu in modu atatu de evidentu deprinsu; totusi, cá fiu credintiosi ai natiunei romane, cá aderatori cu trupu cu sufletu la dreptele pretensiunei ale natiunei romane pentru restituirea in dreptulu ce i compete in respectu nationalu si publico-politicu; — nu potu si nu voru lua parte la alegerile pentru diet'a din Pest'a.

Dreptu aceea ceru, cá onorabil'a comisiune electorale se primésca acésta resolutiune a subscriiloru alegatori si dimpreuna cu actulu alegerei se binevoiésca a lu substerne la locurile mai inalte spre a se vedé si cunósce motivele abstineriei nóstre.

Abrudu in 4 Iuliu 1872.

Alegatorii romani
din Abrudu, Corn'a si Rosi'a. Urméza subscrierile a mai multoru cá 200 alegatori.

Tribunale care interpretéda legile.

In nefericit'a nóstra tíera mai de multu erá lucr de tóte dilele, cá ecsecutorii legiloru se le interpretédie, se le esplice si sucésca, dupa cum le venea loru mai bene. „Legea are nasu de cera“, este unu vechiu proverbu, carele se aude fórte desu, atatu la romani, catu si la unguri. Déra nimeni pe lume nu a suferitu atata dela nasulu de cera, pre catu au suferitu romanii. Audit-amu si amu vediutu in viétia nóstra si familii unguresci spoliata pana la piele, aruncate in abisu, numai pentru ca „legea avuse nasu de cera.“ Déra ceea ce a fostu pentru maghiari esceptiune, pentru romani a fostu regula. Scimu tempuri in care romaniloru de ori-ce conditiune nu le erá permisu cá se castige procesulu, cá se aiba dreptate, sub nici unu feliu de conditiune. Si pentru ce asia? Pentru ca legea erá de cera. Nici macaru dreptate cá intre anii 1854 si 1865 n'a mai avutu romanulu pe aici pe la noi.

Déra ore astadi cum mai stá tréb'a cu administrarea dreptatei? Celu care voliesce se aiba la intrebarea acésta respunsu respicatu, authenticu, se nu -si pregete a intreba pe diariete neoficiali si neoficiose, cate se publica in limb'a maghiara. Inse romaniloru le merge si astadi fara nici o asemenare mai reu decatu altora. Celi mai multi judecatori asiediati in tiensturile locuite de romani, nu cunoscu de locu limb'a romanésca, nu pricepu nimicu din ceea ce spunu actorii, acusatii, martorii etc. Se pare inse ca celi mai multi din ei nici ca voliescu se invetie romanésca, ci pretendu cá popóloru se invetie limb'a loru. Acésta inse nu se va intempla pan' va fi lumea si pamentulu. Unu functionariu ori-care deca nu scie perfectu limb'a popóloru in miu loculu caruia se afla el, nici ca merita se fia tienst' in functiune. Uita-te, asia le a spusu presiedintele Lattermann functionariloru dela tribunalele Transilvaniei prin cerculariulu seu din 6 Octobre 1860 Nr. 2971, si totu asia le spusese mai inainte ministrulu justitiei*).

Déra ore acuma cum merge in respectulu acésta? Amu auditu ce e dreptu, ca nu ministru, déra curtea inalta (Tabula septemviralis) ar' fi datu preste degete la unii judecatori, pentruca voliendu se scape de invetiarea limbei popóloru, articlu 44

* Publicatu in „Gazet'a Trans.“ din Febr. 1872.

sunatoriu despre nu mai scimu ce drepturi ale nationalitatiloru, ilu interpretara si sucira intru atata, incatu nici din cate drepturi s'ar para ca ar' avea nationalitate, se nu se aléga nimicu. Intr'aceea inse ne picá in mana copi'a unui deliberatu esitu dela tribunalulu regescu din Alb'a Iuli'a, de dato 17 Aprile 1872 Nr. 3430. In acelu deliberatu numitulu tribunalu enuncia, ca elu nu va mai primí nici unu procesu, fia acela civile, fia criminalu, din cate i se substernu prin intervenirea advocatiloru, decatu numai eschisivu in limb'a maghiara.

Acelasiu tribunalu dice ca elu a comunicatu decisiunea sa judecatoriloru singuratece spre conformare, éra ministeriului spre scientia prin presiedentele seu. Nu cumva tribunalulu dela Alb'a I. stá pe de asupra ministeriului?

Si sciti dvóstra cum -si motivéda tribunalulu din Alb'a Iulia portarea sa? Éca cum: elu tiene ca § 9 din legea despre nationalitati avuse valóre numai pana la reorganisarea tribunaleloru de prim'a instantia, éra de aci incolo — sanetate buna. Déra apoi se mai vedeti, cum -ti intortóca § 13 alu aceluasi articlu 44.

„Limb'a oficiale a tuturoru tribunaliloru denumite de catra regimulu statulu este eschisivu limb'a maghiara.“

Asia suna § 13. — Noi inse ve intrebamu: Ce definitiune dati voi domniloru „limbei oficiale?“ Unu individu nefericitu e in periclu de a fi spendiuratu ori impuscatu, séu condamnatu pe 10—20 de ani la reclusiune grea; elu nu se scie apara, ci róga pe unu advocatu séu si pe doi cá se lu apere si inca din tóte poteriile; déra acelasi inculpatu si tóta famili'a sa, si póte toti concetatianii sei de aceea si limba, voliescu se audia si se pricepa in limb'a loru materna pe advocati si pe judecatori, se-si primésca sententi'a in aceea si limba. Casuri de acestea obvinu cu miile si nóue ne place a crede, ca celu pucinu de aci inainte nici unu omu de conscientia si de onóre nu va mai face glume cu viétia si cu libertatea compatriotiloru sei. Óre cum le cadea insurgentiloru, candu primia sententiele nemtiesci dela auditorii austriaci? Credemu ca de aci incolo nu va mai avea nimeni nerusinare cá se mai dica cá odenióra: Hiszen csak egy oláh; vesszen el, ugy is marad elég. (Vedi ca este numai unu valachu; péra, ca totu remanu destui).

Pentruca se damu oca siune legistiloru nostrii, cari suntu entusiasmati de legislatiunea ungueróna si de cursulu justitiei, a invetia ceva dela domni interpretatori din Alb'a Iulia, comunicamu aici in limb'a originale maghiara decisiunea despre care ne este vorb'a:

„Szám 3430. 1872.

A Gyula-Fehérvári k. törvényszék teljes ülésben azon megállapodásra jött, hogy azon polgári s bünvádi perekben, mellyek ügyvéd közbe jöttével folytatandok, ugy a szóbeli védelmet, a nemzetiségi egyenjoguság tárgyában kelt 44 törv. czik 13 §-sa értelmében, kizárólag csak magyar nyelven fogad el.

Erről a pertár ahoz alkalmazkodás és a törvényszék területén lévő k. járásbíróságok tudomás vétel végett értesitetnek. Egyuttal erről a k. törvényszék elnökéhez jelentés tétetett azon czélból, hogy a törvényszék ezen megállapodásról a nagyméltóságú igazság ügy minister urat értesíteni méltotassék.

Mert a nemzetiségi törvény 9 §-sa ügyvéd-közbejöttével folytatandó minden polgári s bünvádi perekben, a perlekés és hozandó ítéletek nyelvére nézve az eddigi gyakorlatot tartván fenn: e törvényszék azon meggyőződésben, hogy a törvény ezen §-sa rendelkezése, csak a fennállott törvényhatósági bíróságokra vonatkozhatott, miután azon fentartással rendelkezik, hogy addig mig az első-bíróságok végleges rendezése és a szóbeli eljárás behozatala fölött a törvényhozás nem határoz: tartassék fön az eddigi gyakorlat.

Miután tehát az elsőbíróságok rendezve vannak és folyó év Januarius hó 1-én a törv. működésüket megkezdték: nemzetiségi törvény 13 §-sa értelmében a királyi bíróságok előtt a perlekedés nyelve egyedül a magyar lehet, és miután a t. könyv. t. 85 §-a b pontja a k. törvényszékek előtt folyó rendes eljárásban, mely alatt a jegyzőkönyvi tárgyalás is értetik, a képviseltetést csak ügyvéd által engedi meg, az ügyvéd minden beadványait, és minden perbeszédét csak a bíróság illetőleg az állam nyelvén teheti meg.

Mert végül az eddigi gyakorlatra nézve a k. bíróságokat is köteleznék: az eddigi törvényhatósági bíróságok előtt folyt gyakorlat ezen k. bíróság előtt

irányadó nem lehet; miután k. bíróság illetőségi területe, négy különböző törvényhatóság területéből van kikerekítve és különben is a k. bíróság működését folyó év Jan. 1-én 1872 kezdvén, — oly gyakorlat, mely az eddigi törvényhatósági bíróságok előtt folyt, mint k. bíróságot nem kötelezhet. Annál kevesebbé, mert a törvényhozás a bírósági szervezés életbe léptetésénél e kérdést megoldatlanul hagyta.

Ennélfogva a gyakorlatot e k. törvényszék jelen megállapodással fogja jövőre e. f. nézve megteremteni.

A Gyula-Fehérvári k. törvényszék 1872 Apr. hó 17-én tartott teljes üléséből. —

Nu luamu asupra-ne nici o responsabilitate pentru stilulu confusu alu acestui actu. Asia lu primiramu, asia lu si damu. —

Din comitatulu Clusului.

6 Iuliu 1872.

Cu privire la alegerea din 1 si 2 Iuliu 1872 intemplantu in Mociu si pentru chiarificarea onoratului publicu, aveti bunatate on. Dle Redactoru, a-mi primí urmatóri'a descriere fidele.

Scimu cu totii, ca in contra decisiunii conferintiei sibiiane din 5—6 Maiu 1872 s'a dechiaratu, potemu dice mai intrég'a inteligentia romana din Transilvani'a; totu astfelu cu datulu 8 Iuniu 1872 s'a dechiaratu si constituitu comitetulu centrale alu romaniloru din comitatulu Clusului — in contra decisiunii aceleasi conferintie sibiiane, dorindu unu congressu, — si in casu de neconchiamarea lui, a persevera in passivitate observandu decisiunea conferintiei din Mercurea. (Vedi Gazet'a Trans. Nr. 43.)

Intru aceea niscã emisari romani ai regimului, mai antaniu pe ascunsu, dupa aceea publice recrutã parte pentru dlu Petru Nemesiu secretariu ministeriale, era altii pentru dlu Samuilu Porutiu consiliariu ministeriale, cunoscutu romaniloru dela tergulu din Mercurea in Martiu 1869!

Totu astfelu amplotatii regimului se nesuiatu a ne castiga pentru ablegatulu regimului, era stangacii pentru ablegatulu loru.

Eu, si cei de unu simtiu cu mine, tuturoru ce ne au facutu vreo propunere le amu respunsu cu passivitatea adoptata in conferintia din Mercurea, era dupa 8 Iuniu 1872 si cu decisiunea comitetului centrale alu partitului nationalu din comitatulu Clusului de dtdo. 8 Iuniu 1872 publicatu in Gazeta Nr. 43.

In 14 Iuniu 1872 amu aflu din „Magyar Polgár“, ca ministru-presiedinte conte Lonyai in 12 Iuniu 1872 a sositu la Clusiu, si cumca in aceea, séu urmatóri'a di, s'ar fi impartitu nu sciu ce bani.

Unu telegramu alu comitelui supremu dlu c. Colomanu Eszterházy din 15 Iuniu 1872, emisariiloru respectivi a datu se intieléga, „ca candidatulu regimului e d. Petru Nemesiu, secretariu ministeriale“; prin urmare despre domnulu Samuilu Porutiu mai multu vorba nu s'a facutu.

In 17 Iuniu 1872 in locuinti'a lui Gr. Vitezu in Teac'a s'au tienutu una consultare fratiésca din mai multi membri municipali ai sub-comitetelor Teac'a si Milasiulu mare, si unde ambi presiedintii ai sub-comitetelor au fostu de facie, la care consultare nepotenduse aplica d. Vitezu, acesta s'au decisu a scrie comitetului centralu din Clusiu.

In 17 Iuniu 1872 séra la 6 óre Gr. Vitézu a capatatu invitare de a merge pre 18 Iuniu 1872 ante amédi la Mociu spre consultare, la care nepotendu merge, -si au tramisu opiniunea in scrisu, care nemica alta nu a scrisu decatu ii róga, ca in conferintia din 18 Iuniu 1872 tienenda in Mociu se binevoliéscã a recunósce si a respecta decisiunea comitetului centrale din 8 Iuniu 1872, publicata in Gazeta Nr. 43, — a astepta dela proximulu tempu, — si a se decide cá in presér'a dilei de alegere, adica in 30 Iuniu 1872 se ne adunamu cu totii in Sambatelecu langa Mociu, spre a ne consulta si a decide.

In 18 Iuniu 1872 Gregoriu Vitezu, cá presiedintele sub-comitetului partitului nationale din cerculu alegatoriu alu Tecei, s'au adresatu catra comitetulu centrale din Clusiu prin una scrisóre, in a caruia epilogu se róga urgentissime a respunde la urmatóriele intrebari, cari din cuventu in cuventu urméza:

a) Ce au ispravitu Vancea cu Lonyai in Clusiu?

b) Fost'au si Siaguna in 12—13 Iuniu 1872 la Lonyai in Clusiu?

c) Este sperare de unu congressu séu conferin-

tia la Alb'a Iulia, — cá se ne potemu statorí unu programu nationale?

d) In casu de neconchiamarea conferintiei la Alb'a Iulia, respective nestatorirea programului nationale, remane comitetulu centrale consecuentu decisiunii sale din 8 Iuniu 1872, publicatu in Gazeta Nr. 43? si in casu déca da, — are volientia a provóca pe cele 8 sub-comitete la respectarea acelei decisiunii, si perseverarea in passivitate?

e) Petru Nemesiu secretariu ministeriale cu invoicea si consimtiulu comitetului centrale (alu carui membru e si densulu) s'a lasatu a se candida de ablegatulu Campiei din comitatulu Clusului?

f) Fost'au Petru Nemesiu de facie in siedinti'a comitetului centrale din 8 Iuniu 1872? candu s'au redicatu la decisiune telagramulu din Gaz. Nr. 43.

g) Este aplicatu comitetulu centrale a tramite unu ablegatu din sinulu seu, si in specie este aplicatu presiedintele a veni pe 30 Iuniu 1872, adica pre sér'a dilei de alegere la Sambatelecu langa Mociu, unde vomu avé a decide finalmente preste ceea ce vomu face noi la alegere.

h) Ce consimte comitetulu centrale cu propunerea mea, de a trantí pe Nemesiu, si a vota pe langa unu barbatu demnu de partitulu nationale, — Baritiu ori Muresianu, — . . . si in acestu casu presiedintele pe tóta intemplantu trebuie se vina la Sambatelecu.

i) Nu ar' fi mai cu scopu cá adunarea din presér'a dilei de alegere, adica din 30 Iuniu 1872 din Sambatelecu prin unu apelu tiparitu espedatu cu promptitudine prin presiedintii sub-comitetelor, se se faca din partea comitetului centrale din Clusiu, — si in casu déca da, — in acelu apelu se fia scrisu „Obiectulu adunarei“ va fi constatuirea ca pre cine se alegemu?

Pe acésta scrisória, respective intrebari, Gregoriu Vitezu au primitu din partea comitetului centrale urmatóriele avisu:

Estrasu protocolariu.

(Va urmá.)

UNGARIA. Diariale „P. N.“ si „Reforma“ d. min. Lonyai se intrecu intru incordarea de a capacita pe opositiune, cá se inceteze cu incriminatiunile si mai bine se se cointieléga, ca, vedi, nationalitatile numai cu respectulu de fric'a unei fusiuni se potu tiené in frenulu aruncatu in capulu loru. Pradile mai suntu destulu de mari, cá se se póta reconcilia intre sene in contra nationalitatiloru, ca-ce in obiectulu acesta toti suntu aristocrati. —

Diet'a Croatiei se ocupa cu bugetulu, nationalii au apucatu la mana destinele tieriei si stergu din bugetu grosu, asia din cifra de 22 mii pentru banu sterse comisiunea 10 mii; fondulu dispositiunii l'au stersu si nationalii dovedescu ca i dóre de tiéra si poporu. —

Cronica esterna.

ROMANIA. „La Gazette de Paris“ din 17 Iuliu publicã unu ce, ce ne pune la mirare, cum se póte nutri atatu servilismu in fruntea statului romanu! Éca comedi'a, reproducã dupa „Romanulu“:

„Inca unu procesu de juvaergiu pe orisonte.

„Principele Romaniei, Carolu de Hohenzollern, tramise de curendu se céra Sultanului autorisarea de a creá o decoratiune emanandu din propri'a sa initiativa.

„Abd-ul-Azis refusa netedu, promitiendu inse de a distribui decoratiuni otomane vasaliloru sei dunareni.

„Din nefericire d. Carolu de Hohenzollern comandase dejã la Parisu 4000 de place si cruci, si mii de metrii de panglica albastru-deschisu cu margine rosie.

„Principele Carolu de Hohenzollern va puté se cedeze acésta cumparatória dlui Orelie-Antoniú de Tonnens, rege alu tuturoru Araucanieloru.“

Lasamu de o parte urmarile cele fatali pentru unu statu cuionatu din tóte partile, si tóte relele, ce le nascu decoratiunile, cá midiulocu de coruptiune la tradarile drepturiloru tieriei; dér' déca d. min. Costaforu a cerutu vóia dela turcu de a crea decoratiuni, pentrucã prin refusulu turcului presciutu se blameze dreptulu autonomu si suveranu

alu statului romanu in causele interne, facundulu prin asemene resolutiune ér' vasalu turcului, apoi se duce veste si poveste de atata servilismu si teiretura la straini, dupa ce ministeriulu dela 1867 -si ecsercitã dreptulu seu suveranu de a bate bani fara a cere vóia Sultanului, si Europ'a cá fapta complinita recunoscú acestu dreptu Romaniei, cu tóte protestele Pórtelui, si acum si pentru decoratiune se se céra vóia umilitória intru atata! Progresulu racului!

Ei domniloru, apoi ve intrecu si jidanii cu curagiulu in poterile sale si cu orgoliulu nationale, fara care nu mai póte susta nici unu statu, cá demnu de viétia, inaintea opiniunei publice europene, déca -si vinde cu dob'a totu semnulu de viétia de a apera interesele nationali si drepturile suverane ale tieriei.

Unu Mesia nou anuncia jidanii tocma acum pentru sene, care cá rege va luá in mani frenele imperiului nationalu, proclamandu in scurtu din Berlinu, ca-ce la Pórt'a s'a si tramisu provocarea, cá se abdica de Palestin'a, ca altfelu nu e bine. Cine are mai multa conscientia de demnitatea sa nationale, cine mai multu curagiu?! —

Se scrie adica, ca din Brünn alu Moraviei austriace s'a tramisu unu manifestu la jidani, care cercula intre jidanii din Berlinu, care e proveditu cu unu sigilu catu unu taliariu cu corón'a lui Israelu, cu pavedi'a lui David si cu inscriptiunea: „Jekuziel“ regele israelitiloru. Motto pe elu e: „Lo bechajil welo bekoach ki im beruche adonai Zebaoth“ (nu cu forti'a nici cu potestatea, ci prin poterea spiritului meu vorbescu cu Domnulu Zebaoth). Prin manifestu se provóca toti rabinii, cá se publice prin sinagoge in 13 Augustu, ca diu'a acésta aniversaria a devastarei Ierusalimului nu va mai fi di de doliu, ci de bucuria, pentruca Jekuziel regele israeliteniloru, noulu Mesia, va proclama in scurtu **din Berlinu** imperati'a jidovéscã si vai de cei ce nu voru a crede in elu. — Éca jidovimea in fruntea causei orientelului, candu va veni cá avangard'a berlinesiloru se dispuna in orientu pe barb'a lui Bismark. La matanie dér' de tempuriu si lui Jekuziel?! —

Versailles 25 Iuliu. Patru condamnati la mórte, in procesulu masacrului ostaticiloru din tempulu comunei, au fostu impuscati astadi.

Din „L'Avenir national“, „Rom.“ reproduce urmatóriele:

„Suptu aparinti'a unei reveniri la incredere si suptu form'a unui apelu la conciliare, d. Thiers, cu multa abilitate, a declarat adunarei, ca i ar' fi fórtu recunoscatoriu, déca in fine s'ar puté decide se-si idé vacantia. In acestu momentu, a disu densulu, nu puteti prelungi indefinitu siedintiele adunarei“. Si atunci, cu acea indemanare parlamentaria, alu carui secretu lu posede, presiedintele republicei laudã in cateva cuvinte, bine simtite si mai alesu bine apretiate, ceea ce elu a numitu „marirea servitiiloru adunarei“, declarandu apoi dreptei, ca se putea duce in liniste si fara grigia se se bucure de tempulu vacantiloru, ér' la intórcere, déca va fi — cum crede — vr'o „lupta“ in favórea disolutiunii, guvernulu nu va fi „complice“ la dens'a. La tóte acestea drépt'a si centrulu dreptu au aplaudatu din tóte puterile pe acel'a, care cu cateva dile mai inainte le chiamase cu vigóre la ordine. Unii voru gasi póte ca acésta rapede reconciliare, pe simpl'a promisiune, ca nu va fi disolvata, face mai multu onóre candórei decatu perspicacitatei maioritatiei. Cu tóte astea e anevoia se gasésca cineva, in iperbolicile laude ale dlui Thiers, altu lucru decatu o trebuintia zorita de a face omagiu adeverului. Cum de ecsemplu d. Saint-Marc-Girardin, ale carui cunoscientie literarie intrecu atatu de multu planurile politice, cum nu -si a adusu aminte despre fabul'a a'II-a, in cartea I, din fabulele lui La Fontaine, in care vulpea lauda totu cu atat'a dibacia pe corbu, nu numai pentru penele lui, dér' si si pentru „imensele servitie ce a adusu“ in lumea passerésca? — „Fara a mintí, dice ea, déca si cantatulu -ti ar' semená cu

penele, ai fi fenicele locuitorilor acestora paduri. La aceste cuvinte corbulu nu mai pôte de bucuria, deschide unu ciocu largu si lasa se i cada branza. Tocmai acést'a vrea si d. Thiers: nu cerea altu ceva. Are nevía se fia singuru in tempulu imprumutului, si midiuloculu de a-si avé libertatea de actiune, de a vedé cadiendu branz'a, e de a cere adunarei se-si aréta frumós'a i voce, ceea ce bun'a persóna n'a lipsitu a si face. —

In Itali'a se facu alegerile municipali prin totu regatulu, ele esu in avantagiulu partitei nationale liberale, chiaru si in Rom'a; clericali i inca luara parte la alegeri si reesira in vreo cateva cetati. — „Unita Cattolica“ numera 17 casuri de atentate in esti 18 ani din urma totu asupra suveraniloru domnitori si 4 casuri de omoru: alu imper. Macsimilianu, Abraham Lincoln, presiedintele republ. americane si Mihaile Obrenovicu princ. Serbiei. —

Din Brussa se scrie, ca caimacamulu din Gemlik a prinsu doi colportatori ai societatei biblice anglicane, isgoninduse de acolo si confiscandulise bibliele. Guvernatorulu din Brussa a incuviintiatu faptulu cu cuventu, ca colportatorii ar' fi vamatatu relegea grecésca. De aici se pôte incinge unu procesu, pentruca consululu rusu a fostu instigatorulu si ambasada angla a luat casulu in pertractare. —

New-York 25 Iuliu. Juarez, presiedintele republicei Mexicului, a muritu atacatu de cataroiu, si presiedintele supremului tribunale a luat a mana interimulu. —

Varietati.

— Numerulu membriloru asociatiunei transilvane romanesci.

Dela comitetulu asociatiunei transilvane s'a impartitu in dilele trecute unu conspectu alu membriloru ordinari cati s'au fostu inscrisu dela an. 1861, adica dela infiintierea ei pana in an. tr., pe langa indatorirea pe onóre, de a numera pe fiecare anu la cass'a asociatiunei cate 5 fl. Membrii fundatori, cu cate 200—1000 fl. si cei cari au numeratu 100 fl. cá se fia scutiti pe tóta viéti'a de platirea tacsei anuale, nu suntu trecuti in acelu catalogu, pentru ca scopulu publicarei lui nu cerea si acestu adausu. Scopulu adica este, a invedera restantiele.

Fórte interesantu conspectu. Unu fasciculu 40 numai de 30 de pagine, care inse merita cá se fia studiatu de aprópe.

Asia déra la asociatiunea Transilvaniei se afla inscrisi succesive dela 1861 incóce 1305 dicemu: una miia trei sute cincii membri. Numeru frumosiulu acestu; déra elu potea se fia pana acuma celu pucinu inpatratu. Cunóscemu destui romani, cari nu mergu la nimeni se céra 10—20—30 mii florini, pentruca au acésta stare in mosii, in vite s. a., éra altii cari au venituri anuali de cate 2 pana 10 mii de fl. si nu suntu membri ai asociatiunei nóstre.

Déra en se vedemu restantiele.

Noi vediendu cumpletele restantie, mai preste totu avuramu curiositatea de a numera si a contrade in cifra totale pe acei membri, cari pana in 1871 au platitu tacs'a de 5 fl. regulatu, séu ca au remasu datori cu ea numai pe 1 anu. Acestu numeru este numai de 468 membri!

Din numerulu totale	1305
scotiendu	468
remanu	837,

cari au remasu datori pe cate 2—3 pana la 8 si 9 ani. Ne a lipsitu tempulu cá se scótemu cifr'a totale a restantielor, amu contrasu inse la unu locu numai restantiele din Brasiovu. Mai multi membri de aici au remasu datori pe 551 de ani cate 5 fl. = 2755 fl. v. a. Vedemu inse ca una parte din acei membri a moritu, altii au seracitu, cu totulu, in catu n'au panea de tóte dilele si éra si altii au emigratu. Comitetele filiali ii voru Clasifica de siguru. Noi inse reflectamu aici numai la aceia, cari au prisosu de 5 fl., si mai vertosu la aceia cari lu au de 10 si de 100 de ori si totusi de 7—8—9 ani n'au mai datu nimicu, nici ca

vreu se scie; déra de aceea ei totu se tienu romani si inca mari, fórte mari, catu se pôte de mari. Asia de ecs. Nrii 103, 213, 329, 344, éra mai pre susu de toti 378, 622, 630, 634, 880, 881, 882, 906, 907, 999. —

Redactorulu inse, care sub Nr. 675 inca se insira cu restantia pe 6 ani, i se rosiesce obrazulu, cumca se anumera intre cei indiferinti séu amanatori catra singur'a nóstra mama nationale, asociatiunea! Dér' lucrulu sta altfelu. On. comitetu trebue se scia:

a) ca Iacobu Muresianu a depuratu intr'unu computu, pentru insertiunile in Gazeta facute pe tempulu espusetiunei din Brasiovu paremise vreo 85 fl. Computulu s'a tramisu cu acésta exoflisire anticipative saldatu; cea ce presuma 17 ani platiti inainte, si ceea ce inca s'ar poté pretende, candu amu vré;

b) ca Redactorulu a publicatu tóte anunciale si inseratele concursuale, si de tóta plas'a pentru asociatiune, cari la „Tel. Romanu“ s'au depuratu, paremise cu bani grosi, prin urmare dupa tóte acele anuciuri si concurse varii dela inceputulu asociatiunei pana adi, candu le amu pretende, amu face datoriu fondulu ei a ne respunde pôte mai multu de suta;

c) amu tramisu la asociatiune, afara de ecsemplariulu ce se dede mai tardiu schimbu cu fói'a „Transilvani'a“ inca altu ecsemplariulu din „Gazeta Transilvaniei“ pe anu.

Vine acum intrebarea ecuitabile: cine se afla in restantia?

Déca totusi s'ar condamna Redactorulu, — apoi elu pretende dela fondulu asociatiunei pana la ultimulu banu, cei detoresce, dér' nu pentru sene, ci pentru „fondulu academiei romane drepturi“; facunduse acésta pe asociatiune o impoteresce a primu dela posta solvirea cuietantiei cu anticipare (Postnachnahme) 30 fl. v. a.

Onórea de cuventulu datu de romanu tocmala asemenea institutu nationale nu pôte fi atatu de pucinu pretiuita, incatu se o lasamu calcata inaintea presentelui si viitoriului natiunei, candu, — in locu de o singura bravura de champagnia ori alte spese desierte — multi o potemu face cu o singura continere, cu tóte ca nici acésta nu ne lipsesce. —

Redactorulu.

— Banc'a „Transilvani'a“ insciintiaza, ca cuponulu la actiunile fondului, care decade la 1 Aug. a. c., se solvesce cu 1 20 cr. —

— Se scrie, ca chefulu honvediloru Graef dela Clusiu, care tracta atatu de fara reserva pe oficirulu romanu, se va inlocui cu altu individu. —

— D. Gregoriu Moldovanu, colaboratore la „Magy. Polgár“, anuncia pe 1 Sept. a. c. edarea de „cantece populari si balade romane“ in traducere maghiara, opulu va costa 1 fl. —

— In Bucuresci se aratara Joi sér'a nori de gandaci nemai vediuti pana acum, unii de marimea greeriloru de casa, altii mai mici, cari pisca pana la sange. Vineri disparura. —

— Diurnalulu „Patri'a“ din 4 Iuliu, sub titlulu cholera, a aratatu, ca s'ar fi ivitu in Bucuresci acea bóla epidemica, invocandu dreptu ecsemplu mórtea unui francesu din strat'a Clementiei. Relativu la acésta notitia „Monitorulu“ intr'unu comunicatu publica urmatoriulu: „Pentru a se inlaturá ori-ce inquietudine ce asemenea scientia ar' putea se produca in publicu, ministeriulu, urmariendu casulu, a constatatu atatu din reportulu servitiului sanitariu alu capitalei catu si din insasi declaratiunea medicului curantu respectivu, ca acelu casu invocatu de diurnalulu „Patri'a“ n'a presentatu nici celu mai micu fenomenu de cholera si n'a fostu decatu o alteratiune fórte obicinuita a intestineloru (strangulati'a loru).“ —

— (Precautiune contra bóleloru epidemice.) Consideranduse, ca preste Prutu s'au ivitu mai avutu casuri de cholera, si intemeinduse pe faptulu constatatu prin experientia, ca bólele epidemice se causaza séu se intindu prin fructe necópte, consiliulu comunalu alu urbei a opritu vendiarea mai departe a totu feliulu de fructe, zarzarez, pere, perje etc. Mesura fórte buna si folositoria asupra careia atragemu atenti'a tuturoru cetataniloru, si mai alesu aceloru ce -si procuru fructe fara a cumperá. — „Cur. de las.“

— Dómn'a sí domnulu C. A. Rosetti,

mutanduse in Parisu, ofera servitiile loru comerciantiloru si particulariloru, pentru totu felulu de comisióne, atatu in Parisu, catu si in tóta Franci'a. Ei ofera asemenea servitiile loru, cá corespondinti, séu ori cum altu voru voi, pariutiloru, cari au dejá in Parisu pe fiii séu ficele loru, si celoru cari voru voi se i tramitia.

Conditiiunile, in ambele casuri, suntu cele obicinuite.

Pana la publicarea adresei epistolele li se voru adresá:

„Monsieur ou madame C. A. Rosetti, rue Monsieur le Prince, 25. Paris.“ —

Literariu. Unu opu interesantu si de mare pretiu pentru cei ce se ocupa cu istori'a fú adusu din Itali'a prin Leopoldu Óváry, care esmisu de catra academi'a literaria maghiara, scruteza de mai multi ani bibliotecele din Itali'a. Opu din cestiuone este scrisu in limba italiana, titlulu: „Notizia particolare dello stato passato e presente de Regni d'Ungheria, Croazia, e principato di Transilvan'a.“ Opera di D. Simpliciano Bizozeri. — Opu este tiparitu la an. 1688 in Bologn'a si contine descripiunea speciale a Ungariei si a partiloru anexate. Contine nu mai pucinu decatu 36 de tablouri in gravure de arama, cari representa topografi'a cetatiloru mai insemnate din Ungari'a in trasuri limpede si vederate. Tablourile suntu de totu fidele. Istoricii potu scóte multe date interesante din acestu opu, care merita se lu aiba veri care societate literaria. „Fed.“

Novissimu. Luni fagarasianii representati din tóte comunele declara passivitate absoluta; d. prota Mecianu inca a fostu pentru passivitate. — Cam enigmaticu. —

Nr. 2575/v. c. 1872.

2—3

Publicatiune.

Din partea vice-comitelui comitatului Turdei, se aduce prin acést'a la publica cunoscintia: ca la 12 Augustu a. c. se va tiené in Turd'a in caucelari'a notariului primariu minuendo-licitatiune, pentru urmatoriile lucruri dela podulu edificandu in comun'a Muresiu-Ludosiu preste ap'a Muresiului:

Lucrulu de bardasiu, fara materialu, in pretiu 7725 fl. 2 cr.

Lucrulu de fauru dimpreuna cu materialulu 6172 fl. 95 cr. — cá sume de eschiamatiune.

Vadiumulu 700 fl.

Planulu podului si conditiunile de licitare se potu privi si pana atunci in órele oficióse in caucelari'a notariului primariu.

Vice-comitele comitatului Turdei, Turd'a in 23 Iuliu 1872.

Alexiu Miksa m/p,
vice-comitele.

Primulu magazinu romanu a lui

Ioane Capatina

cu totu feliulu de incaltiamente atatu pentru domni, dómne, catu si pentru copii si copile se va deschide la prim'a Augustu stil. nou in tergulu Pescelui, in casele domnului Fabritius langa Pásztori friserulu. Tóte acele incaltiamente voru fi facute in fabric'a sa; inse materialulu pentru incaltiamente lu capata directu din fabricele cele mai renumite de ecs. Maintiu s. c. l. Dreptu aceea rogu pe onoratii domni si dómne a-mi da tóta increderea.

Cursurile

la bursa in 29 Iuliu 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 32	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 84 ¹ / ₂	„
Augsburg	—	—	108 „ 65	„
Londonu	—	—	110 „ 90	„
Imprumutulu nationalu	—	—	64 „ 75	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	71 „ 60	„

Redactoru respundietorlu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.